

[Valdemar Thomsen.]

mine Udtalelser under de tidligere Forhandling-linger. Vi har ikke noget imod, at Lands-tinget forsvinder; det har kun tjent til at forhale Lovgivningsarbejdet, til at forflygtige Ansvaret og til at desorientere Vælgerne. Hvad vi foruden det, jeg nu har nævnt, har noget imod, er, at Parti-organisationerne faar privilegeret Valgret til Rigstinget. Det er et Led, som saa udmærket helt kunde undværes i Lovgivningsarbejdet, og efter alt at dømme vil man netop i Rigstinget faa en ny Tumbleplads for Storindustrien og Højfinansens. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch var igen i Dag inde paa en Lovprisning af Rigstinget, fordi der ad denne Vej, sagde han, blev Mulighed for at faa virkelig kvalificeret Arbejdskraft med i Lovgivningsarbejdet. Han indrømmede, at Ordningen med de tingvalgte ikke var god, men nu faar vi en tredie Løsning, og den er god, sagde det ærede Medlem. Hvorfor den skulde være bedre end den gamle, fik vi ikke noget at vide om, og Sandheden er jo den simple, at den nye Ordning er et Skridt bort fra den demokratiske Linie.

Vi er utilfredse med, at der ikke i den nye Grundlov fastsættes Regler for Mandatfordelingen med en rimelig Hensyntagen til fjernt beliggende og tyndt befolkede Egne. Kun herigennem kunde man naa til en virkelig valgmaessig Retfærdighed, og derved kunde man modvirke Hovedstadens overhaandtagende Indflydelse. Der er overhovedet ingen Mening i, at et Par Gader her i København skal have lige saa stor Repræsentation her paa Rigsdagen, som 20 vidtspredte Kommuner i Vestjylland faar.

Anklagemyndigheden burde, nu da Lejlighed gives, og efter de Erfaringer, vi gennem de senere Aar har høstet, være gjort uafhængig af Regeringen.

Den Betydning, Radiofonien har faaet, har man under Forhandlingerne helt set bort fra. Her burde være ikke alene Ytrings-frihed for de forskellige Anskuelser, men ogsaa — og det skulde netop Grundloven sikre — en vis Ytringsret for Befolkningen. Denne Ytringsret bliver — alt tyder i den Retning — et Monopol, som Magthaverne ønsker at misbruge til Fremme af de snævre-
ste partipolitiske Interesser. Endnu staaer det sikkert i frisk Erindring, at Socialdemokratiet i Fjor Sommer en hel Søndag lagde Beslag paa Radiofonien med Udsen-delse af et Møde i Odense og med Udsendelse af Lydplader igen om Aftenen, medens 50 000 Bønder en kort Tid efter ikke kunde

faa Radioen overladt et Par ligegyldige Eftermiddagstimer. Det er, forekommer det mig, en god Forsmag paa, hvor højtideligt man, naar det kommer til Stykket, tager paa den Ytrings-frihed, som saavel det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch som det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen nu igen i Dag har sagt smukke Ord om.

Spørgsmaalet om Rigsretstiltale og om Finans- og andre Udvalgs Beføjelser har efter vor Mening faaet en uheldig Løsning; det samme kan for øvrigt siges om Kirkeparagraffen og om Reglerne for Folkeafstemning, om Forenings-friheden, om Forsamlings-friheden og vedrørende Ejendomsretten, hvor der tiltrænges en reel Domstolsbeskyttelse. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch pointerede i sin Tale nu for et Øjeblik siden, at Ejendomsretten er ukrænkelig, at ingen kan forpligtes til at afstaa sin Ejendom, uden hvor Almenvellet kræver det, og da kun mod fuld Erstatning. Hvor meget denne Bestemmelse er værd i Praksis, fik vi et klart Udtryk for, da man her i Tinget gik imod ved Højesteret at faa prøvet, om det er lovligt ved en vilkaarlig fastsat Underpris at ekspropriere Landbrugets surt indtjente Valuta, det vil sige Landbrugets Arbejdsfortjeneste.

Grundlovsforslaget er, som det foreligger, præget af Partivælde og Forsøg paa at konsolidere sig. Man glemmer, at Demokratiets Grundprincip er Gensidighed og Tillid, ikke Flertals- men Fællesinteresse. Det glemmer man saavel i den almindelige som i Forfatningslovgivningen, og derfor bliver den tilsyneladende politiske Almagt, som Regeringen sidder inde med, til saglig Afmagt. Naar ikke man vil respektere Grundlovens klare Bud om skarp Adskillelse af den lovgivende, den udøvende og den dømmende Magt, vil Tendensen fortsat gaa videre i skæbnesvanger Retning. Regeringen giver for at blive støttet, og Hensynet til at miste Penge og Indflydelse i Statsradiofonien, i Danmarks Bank o. s. v., er den Moral, der handles efter.

For mig at se er det en meget betænkelig Sag at gøre det foreliggende Forslag til Grundlov netop nu, sandsynligvis umiddelbart forinden det maa staa klart, at vi som Nation ikke kan klare os i Kampen for Tilværelsen, medmindre vi gaar ind paa en ren og en stærk Linie i Statsstyret. Hvor er det beskæmmende for os som Folk, at et Naboland ikke alene har Brug for alle sine egne Arbejdere, men foruden kan tilbyde — det fremgaar af Bladene i Dag — Beskæftigelse til vore 100 000 arbejdsløse. Forstaaer man da ikke, at der foruden adskilligt an-